

GABONETAKO XXX. IDAZLAN LEHIAKETA

**URRETXU - ZUMARRAGA
2018**

A maila

SARITUAK

GABONETAKO XXX. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU - ZUMARRAGA 2018

1.go saria

GABONETAKO XXX. IDAZLAN LEHIAKETA

GABON HAIETAN MAGIA SENTITU NUEN LEHENENGO ALDIZ

Orain dela urte asko, Nafarroako herri txiki batean, San Juan gauean jaio zelako, Sugar izeneko neskatila bat bizi zen.

Familia txiro batean bizi zen, baina Sugarrek bazuen sekretutxo bat. Gauero, ohe ondoko kriseilua itzali bezain azkar, ametsen mundura egiten zuen hegan. Mundu berezia zen hura, jostailuz beterikoa. Ez zuen bakarrik jolasten, iratxo, batzuekin jolasean aritzen zen. Iratxo txiki guzti haietan praka gorriak zituztelako, Sugarrek galtzagorri deitzen zien. Eta goizero, eguzki izpiak bere azala laztantzen hasten zirenean, bazeikien, bere eguneroko bizitzara itzuli behar zuela eta ahaztu gabe errepikatzen zizkien hitzekin agurtzen zituen galtzagorriak:

-Noizbait ekarriko al didazue hauetako jostailuren bat nire etxera?

Egun bereziak ziren Sugarren etxean. Laster neguko solstizioa ospatuko zuten. Urteko egunik motzena eta gaurik luzeena ospatzeko jai handia. Familia guztia zebilen prestaketa lanetan. Urduritasuna eta alaitasuna arnasten ziren horma haien artean.

Iritsi zen eguna. Bereziki gordeta zituzten egurra tximinian sartu eta jaiari hasiera emateko sua piztu zuten. Amak maitekiro prestatutako konpota usainak sukaldeko mahaiaren inguruau esertzera eraman zituen. Baina, afaltzen hasi orduko eztanda handi bat entzun zuten egongelan. Denak ziztu bizian bertaratu ziren. Sugarrek begiak behin eta berriz igurzten zituen, ikusten ari zena ezin sinetsiz. Sutan zegoen enborra, gizon tripaundi batean bihurtu zen: txapela buruan, pipa ahoan eta zakua lepoan zituen. Agertu bezala, tximiniatik gora desagertu zen.

Sugar hotzikara erraldoi batek zeharkatu zuen goitik behera. "Magia..." pentsatu zuen. Bere ohe ondoko kriseilua itzali eta ametsen munduan lagun zituen galtzagorriei ikusitakoa kontatzeko irrikan zegoen, baina, gau hartan ametsen mundua hutsik topatu zuen. Ez jostailurik. Ez galtzagorririk.

Malko lodiez betetako aurpegi ilunarekin esnatu eta egongelaraino joan zen bakardadearen itzala lagun zuela.

Egongela aldiz, opariz beteta zegoen, Sugarri gehien gustatzen zitzaizkion jostailu guztiak zeuden bertan. Zoriontasun haren erdian, galtzagorrien usaina sumatu zuen Sugarrek eta egongelaren ertz batean pipa bat aurkitu zuen. Une horretantxe ulertu zuen guztia.

Egun hartatik aurrera, urtero, neguko solstizioa iristearekin batera, sarritan pipa galtzen duen gizon tripaundiak, munduko etxe guzietara eramatzen ditu zoriontasunez beteriko opariak.

GABONETAKO XXX. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU - ZUMARRAGA 2018

2. saria

"GABON HAIETAN MAGIA SENTITU NUEN LEHENGOKALDIZ"

Oreain dela bi urteko (Urtebetik, Ziemarraga ka) (galduetan magia medikak biltzatzen ditu nire gorpelgoaren...) Magia lehengak zera... lehengak perra ekaitzen zuen, dilektigarriak diren iruzen... Inaki hizkiran erantzutakoak beldur eder hiru... Ba hande geritatu zem... Galbam, zorrotzak nire-trot bestek ibean zirene... Ni gainerak nengoaen, Irima... en katarroa txiki batzukin ere araxe, gaixotak, lehengak edo garaiak, lurrak jota tende gurti-gurtua ni animalien... entse horri leinuji ondoko! Anepal! Anepal! Ondakak... puzleak, izelink legea, aitor-amonak, itxarkosink, leste izelak, goialweka, mitxikak, lehen gurutzak, Kresmeak... eta horrelako gauza edo, ekoia zintzidaten... Irima nik berdin berdin gorria denean nuen...

Aleandunia e 24 a, Olentzeroaren eguna... ni nire gaizki nengoaen Irima lehengak egunaean oso... mintzen Konturialu ondo nengoenik!

Opariak iru hizkira jearri ginen... Ibaiez gain plegatimak, tallak, brik, etangaltzerridi, pare bat opariak zizki... Olentzronak Aita eta Kordata bat, Korrika egitako zapalilak eta hirudun lehengak bat... Amari atzel bat, errotua bat eta kamizela berden lehengak... Nire ordean haja irekitakoen Konturialu misterioa eta mela leher... Korrika hazi mintzen, eta man manen... Haue...

da gaitea!!! Mengoero nirekin nirekin salatu da.
Hare da zoritzera!!!
eta amak oram zidaz - Ez al zoritzera gauzatzek.
Bera? Eta mihi orantzen nien? - Egia da, zoriatuta
magotzi!
Kai goen arripian mota txiki batz zegoen eta haren
zegoen zdatibitza. Ez dient. Hentea ore oparatu, oraduna
operatu dirut, Mengoero.

Eta hala hoda edo orduada mina idazten da...

GABONETAKO XXX. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU - ZUMARRAGA 2018

3. saria

GABONI HAIETAN MAGIA SENTIU NUN
LEHENENGO IALDIZ

Bazen lehim Aizarrak igenezia hauz bat. Betsialai berrian lezi zena. Berriro leia ez zegoen ala, erkolan jazarpena egiten zioten. Bere etxean 6. urteko txamia zitza, Frantxisko, Elena, Miren eta Aizarrak. Aizarrak ez zuen erkolana jeman nahi. Bere leharkari sentitzen zion erkolan. Braina laster Galenarko zinem eta irrikitar izangoen erkolan gauzki paratzen zuelako. Gabonak intse zinen eta Aizarrak oso sorkuntza zegoen. Egilearenikoa gaixa ere intse zena. Aizarrak emateko esker zena eta kienakoa ikurrak zem opania aktikustera eta Zoparikusia zituen. Lehenengoa iriki zuten eta Koloreta hori angel bat. Utzera zem. Ahots bat entzun zem eta hau esaten zuten. Aurrean edukikoa dugu. Bigarren opania iriki eta beste ahots bat. Adorean edukikoa dugu. Hirugarren iriki eta beste ahots bat. Entzun zuten. Indarrean edukikoa dira.

Tai egin askoz ondoren, erkolana jasteko ordua intse zem eta orain Aizarrak ez zuen sentitzen leharkari zegoela eta norbaitek buelta egiten zuten eta ez zion kienakik egiten.

Eta hori paratutakoan, besteei laguntzen
hasi gen.

GABONETAKO XXX. IDAZLAN LEHIAKETA

URRETXU - ZUMARRAGA 2018

Aipamen bereziak

Kuku erlojua eta amona

Tik, tok, tik, tok... Ari zen amonaren etxeko kuku erlojua. Unax eta Ihintza, korrika ari ziren pasiloan zehar eta bitartean amona telebista ikusten ari zen. Bat batean kuku erlojua erori zen!

ban!!klank!!!

Biak bazekiten amonak zenbat miresten zuen erlojua. Ihintzak eta Unaxek bazuten konpontzeko intentzioa, baina erlojua eskuetan hartu orduko hor zegoen amona erdi negarrez. Unaxek eta Ihintzak amonaren etxe an egin behar zuten lo eta ia ez zuten loriak egin, bihar Gabonak zirela pentsatuz eta errudun sentituz erlojua erori izanagatik. Bainaz zerbaitek pentsatu behar zuten arazo hori konpontzeko, ideiak esaten aritu ziren:

Erloju berri bat erostea, gurasoek konpontzea, Olentzerori beste bat eskatzea...

-Hori da! Nola ez zaigu lehenago okurritu!!!!?? -esan zuen Unaxek.

-Gu saiatuko gara konpontzen, eta ez baldin badugu lortzen aitari esango diogu laguntzeko eta konpondutakoan...

Oparien lekuian utziko dugu, eta horrela amona pozpozik jarriko da!- Esan zuen Unaxek.

Hurrengo egunean goizean goiz esnatu ziren kuku erlojua konpontzeko, eta ordu bete bat egon ziren. Gauza batzuk konpontzea baino ez zuten lortu, horregatik aitari deitu zioten erlojuarekin laguntzeko. Segituān etorri zen aita, eta ordu erdi batean konpondu egin zuten!! Gaua iritsi zeneān opariekin batera jarri zuten erlojua eta amonak ondo zegoela ikusitakoan bere lekuan jarri zuen eta besarkada bana eman zion Ihintzari eta Unaxi.

GABON HATEENI MIGTANSENITU NUEN LEHELENGO ALDIZ

2018ko gau berroanak Amboea da. Mikela otean zuhaitzak, denizoa
guradako Kiro galizialak zehatzko errenterian, Mikela K. aukaitza
guztia hizkina. Gertu silean da Aizkraukleren nire
Mikela artza gitarria jasotzen banoa. Ildotunagora auna!
Zaldizela txiurin dantza eta erregauak guztiek. Iamur dantza! Oso
mendebaldeko gurasoek zuretanola da Amboea da Mikela ohia...
Santua euren leharrak batzakor. Iratxean Ondarreko Aizkraukleren
da. Mikela hori aldiagoko hizkia den. Arakoz da Mikela hizkia
ezagutu opariak. Inziketa txikorra erantzulera orgia piztu ote
elkarren. Mihindua. Kontzertuak egin, itzarrak eman. Aitaleon!
Mikela!
Mikela gure semeak da. Eta bereziki da galtzagi maila.
Oreinen ikera osoa. Berroan zehaztu da euren etxean Mikela
Aizkraukleren dantza osoa. Ildotunagora errenterian
guradako Kiro galizialak. Hizkia! Ildotunagora errenterian
Bemola!
Berroan zehaztu da. Aizkraukleren dantza.
Eta euren ikera izan da gure aldiagoko hizkia!
Aizkraukleren dantza osoa. Ildotunagora errenterian
dantza! - Baina aurrean Mikela. Ildotunagora errenterian
Bera euren ikera osoa. Eta hizkia! Semeak uortz!
Galtzagi maila! Hizkia! Ildotunagora errenterian

Bai, Ixora coccinea L. (Ixora coccinea L.)

Ajion dilion Ladungu (Ixora coccinea L.) monilifera Harv. nomen
debet Retz ex Hullas.

Etema gallegosiana (L.) Stev. (Gallegosia gallegosiana (L.) Stev.) branhe, ayahu, sinan,
Amboage etc. Mikell eterna de la Huerta San Kaki, etc. Odontonema sinan.

Pidana gallegosiana (L.) Stev. (Gallegosia gallegosiana (L.) Stev.) hegom, hoco, siboga, st. oxidum, caracaton, Cebu.

Hu amajia da! (H. O. D.) Ixora coccinea L. (Ixora coccinea L.) lagundu.

Lagundu, Lagundu, Hari, sinan, alakai, Kukoa da, Mikell.

Dekun, perkena, Oki, kura, outin, uniuem, sta, oman, outon.

Mati da, huic (Cebu) Olera, Om, Ixora da!, man, suan, the, Pantarita,

amitam, ojan.

Bai, Odontonea malabarica (Gallegosia gallegosiana (L.) Stev.) Anthos de Mikell por-porit

gordon, noloko, oroni, sta, handil, aurora, parol, binai, jum, kumpa

Chlorostoma aurora (L.) in Borreria etc.